

МѢСЕЧНО ИЛЛЮСТРОВАННО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ

Год. VIII.

Августъ 1899.

Брой 8.

Освещаване Недѣлния Денъ.

Изобщо, съ твърдѣ малко изключения, Недѣлниятъ денъ не се освещава у насъ. Този денъ е по-скоро денъ за увеселение, а не денъ за света почивка. Дори и твърдѣ добриятъ обичай да отиватъ хората въ черква рано въ Св. Недѣля е до голѣмъ размѣръ напуснатъ отъ по-интелигентнитѣ граждани; а по-проститѣ граждани, па даже и селени, щомъ се облѣкатъ въ Св. Недѣля заранѣта тичатъ на кафенето или на кръчмата. Тѣзи заведения трѣбва да сѫ затворени и да стоятъ затворени до черковенъ отпускъ; но хитриятъ кръчмаръ знае да засбикаля закона: на главната улица вратата на кръчмата, разбира се, стои затворена, но отзадъ той има малки вратца, и тѣхъ той отваря. Неговитѣ ранни мющерии знаятъ това, и прѣзъ тѣзи вратца тѣ влизатъ въ кръчмата да пиятъ тъкмо въ това врѣме, когато може би се чете Евангелието въ черква. Ако стражаритѣ обикалехъ заднитѣ страни на кръчмитѣ, тѣ можаха да хванатъ въ самото прѣстѣпление много кръчмари. Но защо такава строгостъ? Ний не се оплакваме когато се строго прѣслѣдватъ крадцитѣ и убийцитѣ; защо тогазъ да се показватъ властитѣ снисходителни къмъ съдържателитѣ на онѣзи заведения, които съзнателно или несъзнателно всѣватъ най-ужасна деморализация между народа и спомагатъ за увеличение числото на законопрѣстѣпни-

цитѣ на всѣкадѣ изъ нашето отечество.

Миналата година прѣзъ м. Августъ се издаде приказъ отъ Министерството на Внѣшнитѣ Работи за затваряне магазини, дюгени, кръчми и пр. въ Св. Недѣля; но тѣй като иновѣрцитѣ, особено Турцитѣ се обявиха противъ тази распоредба; нѣма съмнѣние, обаче, че тази распоредба не се поправи и на много Българи, то и Българскитѣ вѣстници скоро разгласиха, че щѣлъ да се внесе законопроектъ въ миналата сесия на Народното Събрание за затваряне магазини, дюгени, кръчми и др., та като стане законъ обязателенъ за всички, да се пазятъ отъ всички Български подданици. Този законопроектъ обаче не се внесе; между това приказътъ се отмѣни, и ето вече повече отъ деветъ мѣсеца всѣкой който обича, отваря дюгения си въ Недѣленъ денъ, и кръчмитѣ вършатъ най-добра работа въ този денъ. Причината на тази слабостъ е липсата на убѣждение у насъ за освещаване на Недѣлния денъ. Ние наистина наричаме този денъ Св. Недѣля, което значи *светъ неработенъ денъ*, т. е. денъ, въ който трѣбва всѣкой да прѣстане отъ обикновенната си работа, що е вършилъ прѣзъ шестѣ работни дни; но малцина сѫ тѣзи, които съзнаватъ, че заповѣдта да се освещава Недѣлния денъ (четвъртата заповѣдь) е тѣй обязателна както и осмата (Не кради). Или ако съзнаватъ, че трѣбва да напуснатъ въ този денъ обикновенната си работа, то тѣ

мислятъ, че не е противно, ако въ Св. Недѣля си поразкопаятъ градината, или ако отидатъ на лозе, или на село да си постъбератъ *вересинтъ*; и което е още по-печално, то е, че и народнитѣ духовни водители — свещеницитѣ не даватъ добъръ примѣръ на папството си въ това отношение. Тѣй се е вкоренилъ у насъ лошиятъ деморализирующъ обичай да се не пази — да се неосвещава — Недѣлниятъ день.

Какво става, обаче, у онѣзи просветени народи, дѣто общественното мнѣние се изказва въ полза на освещаването на Недѣлния день? Прѣди нѣколко мѣсеци издателятъ на единъ отъ най-богатитѣ Лондонски вѣстници рѣшилъ да пусне и Недѣлно издание на своя вѣстникъ. Обществено мнѣние се изказало противъ това. Мнозина отъ абонатитѣ и отъ богатитѣ търговци оттеглили и обявленията си отъ този вѣстникъ, и издателятъ билъ принуденъ да объяви, че спира за всегда изданието на вѣстника си въ Св. Недѣля. Фанатизмъ! ще кажатъ нѣкои. Не е това фанатизмъ, но е проявление силата на просветеното общественно мнѣние по единъ жизненъ за всѣки християнски народъ въпросъ.

Приятно ни е по този случай да цитираме твърдѣ умѣстнитѣ думи по този въпросъ на издаваното въ Варна Гръцко списание *Пандесия*, въ брой 14, (Юлий 15).

„Освещаването на Св. Недѣля изисква да се обхождаме въ този день по единъ начинъ угоденъ Богу. Когато ни се даде благоврѣмие, да извършваме въ него християнски дѣла на любовъ, като слѣдваме примѣра на Господа нашего, който изцѣри разслабения въ Сѣбботния день. А всѣкакви други свѣтски работи не спомагатъ за освещаване на Недѣлния день. Такива сж, шумнитѣ удоволствия, развратни увеселения, чръзмѣрности, посѣщавания на кръчми, гдѣто ходятъ нечестиви хора, които изговарятъ псувни и кльтви, нечисти думи; гдѣто ставатъ распри и препирни и безмѣрни игри. Всички тѣзи ние трѣбва да отбѣгваме, защото опитността учи, че нѣкои добри и добродѣтелни хора чрѣзъ ходене въ такива мѣста и събиране съ нечестиви люди, сж се развалили, и станали най-послѣ пияници и непоправими развратници. Св. Недѣля е день на почивка, въ който день и духътъ и тѣлото си отпочиватъ отъ трудоветѣ на

седмичната, и за това трѣбва да се пазятъ отъ грѣхъ и всѣко зло. Св. Недѣля е день Господенъ, и за това трѣбва отъ любовъ къмъ своя Спасителъ, който въскръсна въ този день, да го прѣкарваме благочестиво и мирно. И самата почивка, що земаме въ този день, трѣбва да бѣде за честъ и слава на Господа, за да придобиемъ нови сили за работитѣ си прѣзъ идущата седмица, като се пазимъ прилѣжно отъ всѣки грѣхъ.“

Сцени изъ Римската Трагедия.

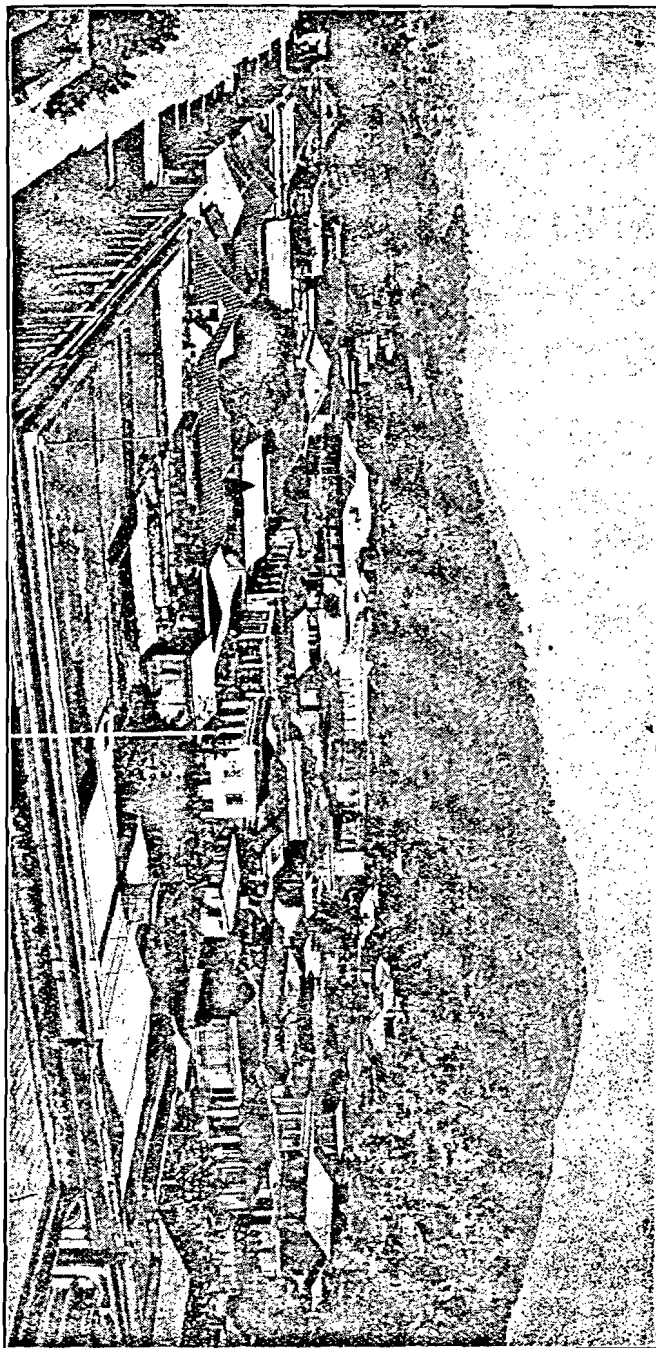
Безукаризенъ Князь.

Прѣзъ мрачнитѣ картини на Римския историкъ има свѣтли лъчи, които като че усилватъ прѣобладающа мракъ. Една такава сияюща лъча пада на образа на единъ младъ момъкъ, чийто благороденъ изгледъ и княжеска обноска го провъзгласяватъ членъ на императорския домъ. Той носи облѣклото на Римски войникъ, при все че едва ли е нужно алената му дреха съ червения ѳ край да прогласяватъ генералския му чинъ. Шлемътъ, съ хубавитѣ пера приляга добръ на мъжкото отворено чело, изподъ което гледатъ очи, чийто ясенъ честенъ погледъ е вече придобилъ всички сърдца. Но сегатѣ блѣщатъ съ по-остъръ блескъ на безредната тѣлпа войници, викащи около му. Доведени до отчаяние отъ трудноститѣ на единъ дълъгъ и несполучливъ походъ тѣ най-послѣ сж се обявили въ явно бунтовническо въстание, отказващи своята вѣрность на непопулярния Тиберия, и силно молящи своя генералъ да приеме тѣхната прѣхвърлена лояльность, и да позволи да го избератъ императоръ. Съ гордо негодование той отхвърля безчестеното имъ внушение. Тогазъ съ измѣнчивостъта, която всегда характеризира подобни движения, тѣ се обръщатъ противъ него, и дори заплашватъ живота му. Загриженъ за безопасността на жена си и дѣцата си, които сж сподѣляли съ него опасноститѣ на този походъ, Германикъ ги испраща изъ лагера на безопасно мѣсто и самъ той остава за да потуши бунта.

Колкото, обаче, и да бѣше ги заслѣпилъ гнѣвътъ противъ генерала, който ги бѣше водилъ тѣй храбро прѣзъ много усилни битки, видѣтъ на тая осамотена жена, изпждена отъ тѣхната жестокость и принуде-

на да търси прибижище между чужденци, възвръща вѣрността имъ, и подаващи се на подбуждението, тѣ бърже тръгватъ за да спратъ царската бѣжанка и да я накаратъ да се върне.

Общъ изгледъ на града Сантъ Мигуелъ, Порто-Рико.

Съ справедливо недоволство, обаче, Германикъ имъ отправя изобличение, което по достолѣние и впечатителностъ рѣдко се е надминувало: „Нито жена ми нито синъ ми“,

казалъ той, „не ми е по-милъ отъ баща ми и отъ държавата; по неговото величество ще защитава едната, а Римската империя ще намѣри покровителство въ другитѣ си войски. Жена си и дѣцата си, които азъ бихъ драговолно рискувалъ да изложамъ на загинване, ако се касаеше за вашата слава, сега ги оттеглявамъ на едно разстояние отъ вашата яростъ, и за да се умиловити само съ моята кръвъ нечестието, което се съ това заплашва, и за да се не увеличи виновността ви чрѣзъ смъртта на единъ Августовъ правнукъ и на една Тибериева снаха. Защото прѣзъ тѣзи дни какво не сте опитвали и оскъбърнили? Какво име да дамъ на това събрание? *Войници* ли да нарека васъ, които заградихте съ окопи и оржжия сина на вашия императоръ, или *граждани* да нарека васъ, които унищожихте властта на Сената? Мжже отъ първия и двадесетия легиони, които приехте знамената си отъ Тиберия, които сподѣлихте съ мене толкозь награди, не е ли тази хубава благодарностъ, що вие отдавате на вашия генералъ! Това ли извѣстие трѣбва да занеса азъ на баща си, който само добри извѣстия приема отъ другитѣ провинции? Само повърните на Сената пратеницитѣ му, на императора длѣжимата вѣрностъ, на мене жена ми и сина ми, оттеглете се отъ бунтовницитѣ и ги отдѣлѣте отъ себе си. Това ще бѣде потвърждение на вашето покаяние, и залогъ на вашата личностъ“.

Тѣй красноречиво направеното възване не било напразно. Отъ онзи моментъ Германикъ се видѣлъ на чело на една войска; готова да посрѣщне всѣка опасностъ заради него прѣзъ послѣдующитѣ стадии на единъ походъ, който се оказа почти тѣй злощастенъ за Римлянитѣ както и за опѣзи страшни Германци, чиято сила като зависеше не толкозь отъ голѣми войски колкото отъ личната смѣлостъ на мжже съ неразваленъ животъ и природна якостъ, бѣше вече поразила императорскитѣ легиони и свалила въ праха гордитѣ имъ орли. Сега за първъ пътъ изроденитѣ Ромулови синове починаха да съзнаватъ съществуването на онзи страшенъ неприятелъ, назначенъ слѣдъ не-

дълго време да изкорени ширококоразклоненото дърво, което, въпреки цвѣтулия си изгледъ, бѣше вече гнило въ сърдцето си.

Ако и да посрѣщна храбро послѣдующи несполуки и се постара да ги поправи, като придобиваше незначителни побѣди тукъ тамъ, пакъ не бѣше побѣдоносна онази воска, която Германикъ отведе на зимна квартира. При все това той сѣ желаше да продължи тежката работа на покоряване бунтуящите се плѣмена. Въ неговото сърдце е сѣ горѣло желанието да поправи злощастieto, що Варъ и неговитѣ легиони бѣха прѣтърпили прѣди шестъ години, и той най-послѣ сполучи да стигне до мѣстото, гдѣто бѣше станало онова фатално поражение, и гдѣто още лѣжели коститѣ на убититѣ. Съ благоговѣйни ржѣвъ коститѣ били погребени, надъ тѣхъ била издигната могила за въспоминание на изгубената битка. Тогавъ, възпламенѣлъ отъ рѣшение да отмъсти за злощастieto, геройскиятъ вождъ потеглилъ напредъ да гони челоуѣка, който дори още се гордѣялъ съ побѣдата въ онзи достопамятенъ случай. Но и Германскиятъ ратникъ, който отъ дѣтинство бѣше дишалъ въздуха на свободата, показалъ храбростъ равна на оная на Римлянина, и осуетилъ всѣко старание да го измѣстятъ изъ туземнитѣ му твърдини.

Прѣувеличени разкази за отчастнитѣ побѣди спечелени отъ Римлянитѣ бѣха пристигнали въ имперския градъ, гдѣто се бѣше зело рѣшение да се направи триумфъ на Германика. Императорътъ, обаче, знаящъ довольно добръ нерѣшителния характеръ на този походъ, и знаящъ тъй сжщо и увеличаващата се популярностъ на своя сестреникъ, потърсилъ въ тази нерѣшителна побѣда прѣдлогъ за повикването му назадъ; и въпреки усърдното умоление на Германика да му позволи да слѣдва по-нататъкъ прѣимуществата, що бѣше придобилъ, жаркиятъ младъ пълководецъ е билъ принуденъ да се прости съ желанието си да поправи загубата отъ Варовитѣ легиони и да забие ище веднѣжъ Римския орелъ на Рейнскитѣ брѣгове.

Въ триумфалното шествие, което въ онзи майски день прѣминало изъ улицитѣ на „вѣчния градъ“, не воденитѣ въ окови плѣнници, нито военитѣ трофе, любопитни ако и много отъ тѣхъ да сж се виждали, сж привличали погледа на жаркото мно-

жество, както го привлекла хубавата фигура на самага Германика, и колесницата, въ която ездѣли дѣцата му. При все това, размѣсени съ радостнитѣ викове, що го привѣтствуваха, имало и печални роптания съ злокобенъ тонъ, като мислѣше народътъ за онзи ревнивъ деспотъ, чие то мрачно, тайнствено мълчание отблѣсваше довѣрието, като имъ вдѣхваше съмнѣние. Той вѣроятно не щѣше да търпи такъвъ блѣскавъ контрастъ съ него, какъвто се тукъ прѣдставяше въ лицето на младия князь. Злощастни сж всѣкога били любимцитѣ на Римския народъ; щѣше ли Германикъ да бѣде изключение на това?

Това дѣто императорътъ, наскоро слѣдъ туй, изпратилъ сестреника си да потуши възстанието на изтокъ, могло би да се земе като доказателство за безосновността на тѣхнитѣ прѣдчувствия, ако да не бѣ многозначущиятъ фактъ, че Тиберий бѣше назначилъ управителъ на Сирия вмѣсто прѣдишния ближень сродникъ на Германика, челоуѣкъ, за когото отъ неговото разположение и минало, не можаше да се прѣдполага че ще има приятелски чувства къмъ Германика. Известно било, че нему било трудно да се покорява на заповѣдта на императора; и, щѣше ли той да бѣде по-покоренъ на негова сестреникъ? Шепнело се дори, че той билъ получилъ специални наставления отъ Тиберия да прѣпятствува на дѣйствиата на Германика и да го направи непопуляренъ съ войницитѣ подъ неговата команда?

Сърдцето му още пълно съ снова славно прѣдприятие, отъ което билъ прѣждевременно повикалъ, тази нова миссия едва ли могла да прѣдизвика голѣмъ ентусказмъ нито можалъ лицемѣрниятъ коплиментъ направелъ нему отъ уйча му че „смутоветъ на изтокъ можали да се усмиратъ само чрѣзъ мъдростта на Германика“, да спомогнатъ да го примирятъ съ това ново прѣдприятие. При все това, той трѣгналъ, съ жаркия пѣленъ съ надѣжда духъ, що е характеризувалъ всѣко негово дѣйствие, и наскоро той се хвърля съсъ сърдце и душа въ работата, що прѣдприема, и сполучва успѣшно да уреди спорнитѣ притезания.

На всѣка стѣпка, обаче, нему противодѣйствувалъ Пизонъ, новиятъ Сирийски управителъ, който, като се незадоволилъ съ непокорство на ‘заповѣдитѣ на княза, отна-

саялъ се къмъ него съ непритворна вражда, докато най-послѣ, въпрѣки търпеливостта си, Германикъ билъ принуденъ да го обвини въ този простѣпъкъ. Пизонъ далъ извинение, което било прибавена арогантностъ, и двамата мъже се раздѣлили враждебно настроени единъ противъ други.

Извършването на неговото дѣло на изтокъ оставило Германика свободенъ да удовлетвори едно желание, което пжтуването му въ Гърция най-напрѣдъ разпалило, и той потеглилъ за Египетъ, гдѣто разгледалъ всичкитѣ знаменити паметници на прѣдишното му величие, повечето отъ които сж останали и до наше врѣме. Че билъ толкозъ прилѣженъ изслѣдователъ колкото и храбъръ войникъ може да се узнае отъ ревността, що показалъ въ това си изслѣдователно пжтуване. Пжтешествието му нагорѣ по рѣката Нилъ, разгледването му развалинитѣ на Тива, прочитанието му, съ помощта на тълковникъ, онѣзи надписи, които разказватъ сжщата повѣсть за военни завоевания и данѣкъ наложенъ на побѣдени народи, които надписи ние едва сега се учимъ да прочитаме; и разглеждането му Пирамидитѣ, „издигнати отъ надварването и голѣмитѣ богатства на царѣ“—всичкитѣ тѣзи прѣдмети на интеллигентното му разгледване даватъ ни възможностъ да уцѣнимъ любовта на пжтешественника за старинарско изслѣждане. На всѣка стѣпка той трѣбва да си е напомнялъ за другъ пжтешественникъ, който прѣди стотини години билъ обиходилъ сжщитѣ страни—Херодота, Гръцкиятъ историкъ, съ чийто повѣствани чудеса той е билъ запознатъ отъ юношеството си.

Твърдѣ скоро, обаче, той се оттеглилъ отъ онѣзи приятни спомени чрѣзъ по нататъшни изявления на вражда отъ страна на Пизона, който прѣзъ неговото отсъствие билъ издалъ заповѣди съвсѣмъ противни на неговитѣ и унищожилъ властта му. Разсърденъ отъ такава една вражда Германикъ заповѣдалъ на Пизона да напустне Сирия. Но единъ по-смъртеленъ врагъ вече туреше край на ламтенята на онова благородно сърдце. Да ли неговото подоврение, че му е била дадена отрова отъ Пизона или отъ неговата жена, е почивало на добра основа или не, самъ той очевидно никога не се е съмнѣвалъ за това; даже явно го утвърдѣвалъ.

И като чувствувалъ да приближава смъртта, нещастниятъ князь чийто краткъ и безукоризненъ животъ билъ едно пожъртвование на дълга, прѣдалъ послѣднитѣ си умоления на приятелитѣ, които били събрани около него, съ думи на умилителенъ патосъ. Дори и да умираше отъ естествена смъртъ, казалъ той, пакъ щѣлъ да има причина да проклина сждбата, която прѣждеврѣменно го раздѣля отъ онѣзи, които той любилъ; но прѣстѣплението за неговото убийство било извършено отъ Пизона и жена му. Той ги помолилъ да кажатъ на баща му и брата ту какъ жестоко и прѣдателски той е билъ покосенъ въ цвѣтущата си възраст. Онѣзи, които сж били трогнати отъ свѣтлата му перспектива, плакали като си помислювали, че той който бѣше прѣживѣлъ толкова опасни битки, умрѣлъ най-послѣ жъртва на прѣдателството на една жена. Но приятелитѣ му не трѣбва да се задоволяватъ съ празни плачове. „Сълзи за Германика ще ронятъ дори и чужденци“, казалъ той: „отмѣщението трѣбва да дойде отъ васъ, ако вие сте любили члвѣка повече отъ неговото щастие. Покажете на Римския народъ оная, която е правнучка на божественнаго Августа, както и моя съпруга; прѣдставѣте имъ и моитѣ дѣца. Съчувствието ще бѣде отъ страна на обвинителитѣ, и на онѣзи които се кривятъ задъ безчестни заповѣди, ще имъ се откаже въра или прощение“.

Тогазъ той се обърналъ къмъ жена си, храбрата Агрипина, която бѣше сподѣлила толкова отъ неговитѣ опасности съ заблѣжителна смѣлость, която, единъ пжтъ въ неговото отсъствие, когато слухътъ за едно поражение на Римскитѣ легиони, вселилъ страхъ въ сърдцата на войницитѣ, бѣше спрѣла безумното рѣшение да съборятъ единъ мостъ надъ рѣката Рейнъ, на края на който тя стояла и отдавала похвала и благодарностъ на онѣзи войници, които се повърнали на чувството на своя дългъ. Тиберий, като чулъ за това, казалъ, че „една жена потушила единъ бунтъ, който не можало да въспре името на владѣтеля“. И прѣзъ всичкитѣ промѣнения на трудния му животъ тя бѣше придружавала мъжа си. Но тя знаеше много добръ на какви опасности щѣше да се изложи този нейнъ духъ въ двореца на единъ ревнивъ деспотъ, чиято

ржка бѣше вече изтрѣгнала лавритѣ отъ неговото чело — ей, и което бѣше безкрайно по-сжипоцѣнно, самия му животъ. Защото ако и да не бѣше се намѣрило доказателство за съучастието на императора въ прѣстѣ-плението, той е билъ обвиненъ въ това въ роптанията, които изказвалъ народътъ, когато пристигнало въ Римъ извѣстието за смъртта на княза, и послѣдущето му безчестно поприще улеснява вѣрването, че той прѣдателски погубилъ единъ много опасенъ съперникъ. Не можеше, прочее, Агриппия да се надѣва за милостъ, като се бѣ лишила отъ водителството на своя мжжъ. Да прѣдотвѣрне тази опасностъ било сега умиращото му желание; и малко сѣѣни има по-патетически отъ тази въ онова царуване на террора. Той я моли заради дѣцата, които тѣ и двамата толкозъ любятъ. да приклони глава прѣдъ жестоката участъ, що я очаква, и да не излага на опасностъ своята и на дѣцата безопасностъ чрѣзъ политическо властолюбие, което не можеше да не се свърше съ злощастие при такъвъ владѣтелъ на властъ като Тиберия. Ние можемъ да си прѣдставимъ младия войникъ, далечъ отъ дома, що бѣше напустналъ за да спечели име и слава, сега наказанъ, не отъ неприятелски мечъ, нъ отъ най-жестоко прѣдателство. Ние можемъ да видимъ лицето, чиято юношеска хубостъ още противостои на разрушителната ржка на смъртта, да се обръща умолително къмъ вѣрната съпруга, чиято страшна скѣрбъ отказва да се утѣши. дори и когато излизатъ онѣзи послѣдни изражения на нѣжностъ изъ онѣзи слаби устни, които щѣха скоро да се склопятъ въ вѣчно мълчание. Благородно бѣха тѣ другарували заедно прѣзъ краткото си пришествование на земята; джхътъ на безчестието никога не бѣше опетнило блеска на тѣхната любовъ; и взаимни опасности бѣха само послужили да ги свържатъ по-близо единъ до други; но сега тѣ трѣбва да се раздѣлятъ, единиятъ за да направи пѣтешествието си прѣзъ онзи Адъ, който философията бѣше научила челоуѣцитѣ да го считатъ просто като сълба на единъ поетъ; другата, за да поеме своята вѣрна борба съ врагове, чието присторено благоволение правеше ги още по-опасни.

Слабо утѣшение ако и да трѣбва всегда да е, Агриппина намѣрила, че скѣрбта ѝ

се сподѣляла отъ всички, които познавали любовния ѝ съпругъ. Когато се прѣснало извѣстието за смъртта му, станалъ необикновенъ плачъ, дори и чужди народи се надварвали въ отдаването почетъ на паметта та на единъ князъ, който билъ честенъ неприятелъ както и твѣрдъ приятелъ. На всѣка стѣпка по пѣтуването ѝ за къмъ дама ново доказателство ѝ се давало за почитанието, що бѣше спечелилъ Германикъ. Числото на статуитѣ, отпослѣ издигнати въ негова паметъ, неможели лесно да се изброятъ. Но само когато тя пристигнала въ Римъ, могла да се увѣри колкото дълбоко се вселил въ сърдцето на народа младиятъ герой, когото тѣ на драго сърдце биха провъзгласили за свой господаръ. Никога негли, отъ убийството на великия Юлий (Цезаря) не е било простолюдието тѣй възбудено както сега. Толкозъ силно изказвали тѣ своитѣ изявления на скѣрбъ, щото ги изобличилъ Тиберий, който разбралъ, че народътъ билъ прѣхвърлилъ любовта си на тогова, когото той считалъ за свой съперникъ И дѣйствително не бѣше ли това най-високото възмездие на любовта, дѣто на цѣлия Римски свѣтъ никой не билъ тѣй милъ като княза, който билъ прѣждевѣрмеоно грабнатъ отъ тѣхъ?

Новоорганизиранитѣ Германски Лутерански Общества въ България и Ромѣния.

Г-нъ Вангеманъ, пастиръ на Германското Лутеранско общество въ гр. Русе има добрината да ни даде слѣднитѣ свѣдения за наскоро образуванитѣ Германски Евангелски общества въ България и Ромѣния: —

София. — Германското Евангелско общество въ Ст. София е било основано въ 1886 год. отъ Пастиря Коха, който бѣше и проповѣдникъ на покойния Княза Александра. Богослуженията се държатъ въ хубавото черковно здание на ул. булевардъ Дондуковъ. Евангелскитѣ Германци въ София иматъ и цѣвтущо училище съ 100 ученици, и двама учители освѣнъ пастиря.

Пловдивъ. — Въ този градъ има отъ 15 — 20 Германски Евангелски фамилии, които се посѣщаватъ нѣколко пѣти въ годината отъ пастиря Зуле, проповѣдникъ на Германското посолство въ Цариградъ. Въ едно

село до Пловдивъ, гдѣто живѣятъ нѣколко Германски фамилии — земледѣлци — има единъ учителъ Германецъ, който държи богослужения въ Недѣленъ день.

Русе. — Германското Евангелско общество се основа въ този градъ прѣзъ м. Августъ 1896 год. То брои 45 записани членове. Клонъ отъ това общество има и въ Гюргево срѣщу Русе. Въ онзи градъ има около 25 Германски фамилии. Въ тѣзи два града се държи богослужение всѣки Недѣленъ день: въ Русе въ 10 часа прѣдъ пладнѣ, а въ Гюргево на 3 часа слѣдъ пладнѣ. Другъ клонъ отъ Русе се основа и въ Ромънския гр. Бузеу. Въ този градъ има около 40 записани членове. Германското общество въ Бузеу е подъ грижата на Германския пастиръ въ Браила, който държи тамъ богослужение веднѣжъ въ всѣки четири седмици. Евангелскитѣ Германци въ Бузеу сж твърди въ своитѣ убѣждения. Единъ отъ членоветѣ е подарилъ и мѣсто за построяване на черква.

Основаното прѣди една година Германско Евангелско общество въ гр. Пloeщъ, Ромъния, отначало вървѣло добрѣ. Имало повече отъ 60 члена: но наскоро се появили разногласия помежду имъ. Повечето отъ тѣхъ казвали, че пастирѣтъ (Г-нъ Вангеманъ отъ Русе ги посѣщавалъ) гледалъ ужъ за своя интересъ. Вслѣдствие на това слѣдъ осемъ мѣсечна работа обществото се растурило. — „Изобщо въ Ромъния“, казва Пастиръ Вангеманъ „Германцитѣ въ нравствено отношение стоятъ по-долу отколкото въ България.“

Въ *Варна* има твърдѣ малко Германски фамилии, които се посѣщаватъ два пѣти въ годината отъ Пастиря Вангеманъ. Богослуженията се държатъ въ Германското Консулство и се посѣщаватъ отъ 30 души.

Въ с. Хотанца близо до Русе има три, четири Германски фамилийки. Въ Плъвненскитѣ селата Мъртвица, Старо Село, Есекъ и Костинъ има нѣколко Лутерански фамилии, повечето отъ които сж Словенци. И тѣзи села Пастиръ Вангеманъ посѣщава два пѣти въ годината и проповѣдва чрѣзъ прѣводачъ. Въ сжщностъ Евангелскитѣ села въ Плъвненско сж намиратъ подъ грижата на Методиския проповѣдникъ Г-нъ Банчо Тодоровъ, който живѣе въ Плъвенъ и ги посѣщава редовно. Той имъ проповѣдва на Бъл-

гарски, който езикъ тѣ почти всички разбиратъ.*)

Германската Работа между Арменскитѣ сирачета въ гр. Русе.

Грижата за Арменскитѣ сирачета — дѣца на Арменски бежанци отъ кланията въ Цариградъ и Мала Азия—почна въ Юний 1898 г. „Ние не искахме,“ казва Пастиръ Вангеманъ, „да отзоримъ сиротопиталище въ Русе, но Богъ ни го подари. Съпругата ми и азъ пожелахме лично да възпитаеме само 2 дѣца Арменчета. Когато, обаче, се научиха за това приятелитѣ ни въ Букурещъ и послѣ въ Германия, прѣдложиха да ни дадатъ срѣдства да възпитаваме повече сирачета, и сега имаме въ нашето сиропиталище 18 момчета и 13 момичета, отъ които 3 си плащатъ напълно въ пансиона, а 20 сирачета Арменчета се поддържатъ отъ Комитета за Помагане на Арменци въ Берлинъ. Освѣнъ тѣзи, имали сме и двѣ Унгарчета отъ (Евангелски родители), които отначало бѣха влѣзли отъ нужда въ католическия мѣнастиръ, и едно бългаче, на което баща му бѣше много разваленъ. Това момиче прибѣгна при насъ съ думитѣ: „Научихъ се, че тукъ може да се учи човѣкъ на работа.“

„Отъ страна на тукашните Арменци сме имали немалко гонение. Отначало изпращахме Арменчетата въ тукашната Арменогригорианска Черква; но слѣдъ като оскърбиха Арменцитѣ учителката, която ги водеше, и която бѣше напуснала своето отечество, Финландия за да работи безплатно за Арменцитѣ, рѣшихме да поставимъ тѣзи Арменчета подъ духовната грижа на Арменския пастиръ Киворкианъ. Сжщо и Арменскитѣ вѣстници обнародваха лъжи и клѣвети противъ насъ; но слѣдъ като исклучихме лошитѣ Арменчета, тѣ се убѣдиха, че нашето намѣрение ни е, както тѣ казваха, да промѣняваме вѣрата на дѣцата, но да имъ даваме добро възпитание, което да имъ помогне да станатъ добри Христиани. И дѣйствително сега има голѣмо промѣнение въ всичкитѣ наши ученици и ученички

*) Ползуваме се отъ случая да помолимъ нашия Бр. Б. Тодоровъ да ни даде подробно описание за Евангелскитѣ Христиани не само въ горѣпоменатитѣ, но и въ други Плъвненски села които той посѣщава — кога сж се застѣпали и нѣщо за нравитѣ и обичаитѣ имъ.

Сега не избѣгватъ вече работа, както правѣха отначало, но сж признателни и благодарни за всичко. Едно отъ най-даровититѣ момчета имаме намѣрение да изпратимъ въ Американската Коллегия въ Смирна; една Германска госпожа е поела върху си грижати за всичкитѣ разноси по образуванието му.

„Най-възрастнитѣ момчета се приематъ у насъ за домашни слугини.

„За най-малкитѣ дѣца имаме забавачница (кундергартенъ) и една способна учителка Германка. Въ забавачницата има 15 дѣца. По-възрастнитѣ дѣца се учатъ въ двукласното Германско Училище. Числото на всичкитѣ ученици е 64“.

Отъ печатаната на Нѣмски програма, виждаме че въ класното училище се прѣпо-даватъ слѣднитѣ прѣдмети:

1) *Религия* (Законъ Божий), задължителенъ само за Евангелски дѣца, и *Французски*. Учителъ Х. Розенфелдъ.

2) *Нѣмски Езикъ* и прѣдметитѣ на сжщия езикъ: Аритметика, Всеобща История, География, Зоология, Ботаника, Рисувание и Пѣние: Учителъ М. Албрехтъ.

3) *Български Езикъ*: Учителъ Менанемовъ.

4) *Ржкодѣлие* за момчета: Учителка Г-ца И. Ленротъ.

5) За Германската Забавачница: Учителка Г-ца С. Даниелъ.

Помѣщенieto на Сиротопиталището е: Улица Добуковска № 1839 Русе.

Още една нещастна случка.

Въ Срѣда, на 14-й Юлий, стана недалечъ въ нашия градъ една ужасно нещастна случка. Слѣдъ пладнѣ въ сжщия день се удавиха близо до единъ островъ тритѣ дѣщери на Русенския търговецъ Янко Драгановъ и двѣтѣ имъ братовчедки. Островътъ се експлоатира отъ Янко Драгановъ. Слѣдъ като се окжпали на едно плитко мѣсто и излѣзли да се обличатъ, най-голѣмата мома Марийка на 22 години се уловила о единъ клонъ на една върба, и си играяла надъ водата, когато изведнѣжъ се отървала отъ клончето и паднала въ водата, и веднага била повлечена надолу къмъ единъ въртопъ. По-малката сестра Вангели на 17 години, се хвърлила въ водата да спаси сестра си,

но и тя потънала. Подиръ нея се хвърлила сестра ѝ Донка, а слѣдъ нея Невѣнка да спасява братовчедкитѣ си; но и тя потънала, най-послѣ се хвърлила и най-малката Веселина.

Бащата билъ поразенъ отъ скѣрбъ като чулъ за загинаването въ вълнитѣ на Дунава и на тритѣ се мили дѣщери, които въ живота си не били по-лоши отъ свонтѣ другарки.

Неизслѣдуеми сж вайстина Божиитѣ пактица. Ние можемъ да се питаеме защо такъва напрасна и ужасна смъртъ да постигне тѣзи петъ дѣвици; но само Божието слово може да хвърли свѣтлина върху такива мжчноразрѣшими въпроси. Казва ни се въ Лука 13 глава, че когато извѣстили нѣкои на Исуса за Галилеянитѣ, на които кръвѣта Пилатъ смѣсилъ съ жъртвитѣ имъ, Той отговорилъ: „Мислите ли, че тѣзи Галилеяни за това, що така пострадаха, сж биле най-грѣшни отъ всичкитѣ Галилеяни? Казувамъ ви, не; но ако се не покаете, всички така ще загинете.“ Значи всѣка напрасна смъртъ има прѣдупрѣдително значение, като че Богъ съ силенъ гласъ говори на живитѣ: „Покайте се, иначе ще загините.“ Не е ли смъртъта на тѣзи дѣвици силно прѣдупрѣждение къмъ, всички особено къмъ дѣвицитѣ, да помнятъ Създателя Си отъ днитѣ на младостѣта си; да помнятъ че живота е кратковрѣмененъ, неизвѣстенъ, и тѣй да живѣятъ щото да бждатъ готови, когато и да ги повика Богъ да се явятъ при Него? „Будни бждѣте, бдѣте, защото не знаете денѣтъ нито часа на смъртъта“. Смъртъта иде като крадецъ прѣзъ нощѣта. Блажени тѣзи които чрѣзъ вѣра бдятъ: тѣ ще побѣдатъ послѣдния врагъ — смъртъта.

КРАТКИ БЕСѢДИ.

II

„Едно правя, заднѣото забравямъ и къмъ прѣднѣото се простирамъ, и тичамъ къмъ цѣлѣта за наградата на горнѣото отъ Бога призвание въ Христа Исуса“. (Филип. 3;14,15).

Въ тринадесетия и четирнадесетия стихъ на тази глава апостолѣтъ очевидно употребява една фигура за да опише духовния животъ и напрѣдователния му прогресъ; фигурата е зета отъ онѣзи поприща, които бѣха общи на Гърция и Римъ и съста-

това не е тъй. Блаженный Августинъ не е билъ нито слабъ нито невѣжъ. Той е билъ ученъ мъжъ и философъ, чловѣкъ съ мощенъ умъ. Ионатанъ Едвардсъ*) не е билъ нито слабъ нито невѣжъ. Уилямъ Вилберфорсъ не е билъ слабъ чловѣкъ. Иоаннъ Бжиянъ не е билъ образованъ чловѣкъ въ обикновенния смисълъ на тази дума, но той билъ чловѣкъ съ забѣлжителни таланти и извънредно здравъ разумъ. Всички тѣзи мъже опитали дълбока душевна мъка заради грѣхъ. Тѣ почувствуваха, като че ги хвърлили грѣхътъ въ бездната на окаянството. Даниилъ Вебстеръ не е билъ слабъ чловѣкъ. Американцитѣ го почитатъ като чловѣкъ съ рѣдки умствени способности и държавнически обсъгъ на мисли. Добръ е извѣстно, че той не билъ истински Християнинъ прѣзъ живота си. Когато го попитали коя била най-великата мисълъ, що е нѣкога ималъ, той отговорилъ: „По мое мнѣние най-великата мисълъ, що е влизала нѣкога въ чловѣческия умъ, е личната отговорностъ на чловѣка прѣдъ Бога.“

Малки Нѣща. — Единъ източенъ визиръ (тъй гласи една стара приказка), нанесълъ обида на господаря си и билъ затворенъ въ една висока кула. Жена му дошла подъ прозореца да плаче. „Недѣй плака,“ извикалъ ѝ той, „иди си у дома, и слѣдъ като се снабдишъ съ живъ бръмбаръ заедно съ малко ги (бивоолско масло) и три кълба, едно отъ най-тънка коприна, друго отъ якъ канапъ, и друго отъ тънко и дебело вжже, тогазъ ела. Жената, като направила каквото ѝ заповѣдалъ, той ѝ казалъ да се докосне до главата на бръмбара съ маслото, да върже една край на коприненото концѣ около му и да го постави на стѣната на кулата. Бръмбарътъ, като помислилъ че трѣбва да има масло тамъ горѣ, качилъ се до върха на стѣната, и тъй далъ възможностъ на визира да хване концѣто; той изтеглилъ канапа чрѣзъ коприненото концѣ, вжжето чрѣзъ канапа и най-послѣ дебелото вжже, и тъй можелъ да се спусне надолу отъ кулата и да избѣгне.

СТЖПКИ КЪМЪ ПО-ВИСОКИЯ ЖИВОТЪ. ✕

„Кажете ми нѣщо което ще ми помогне къмъ по-високъ християнски животъ... На този искренъ изпитователъ (и обичамъ да вървамъ, че има и много други, които иматъ сжщото желанне) желая да кажа — обрѣйте на послѣдния стихъ на първата глава на Иоановото Евангелие. Въ този стихъ Христосъ казва на Натанаила че „ще види небесата отворено и ангелитѣ Божии да възлзатъ и да слизатъ надъ Сина Чловѣческаго“. Намекътъ туй е твърдъ ясенъ; той се отнася на Якововото видѣние на Ветилъ. Чрѣзъ божественното Си естество Той се издига до прѣстола на божеството; чрѣзъ чловѣческото Си естество Той се снижава долу до нашата слабостъ и виновностъ. Неговото умилостивление за грѣхъ е нѣтъ нагорѣ, чрѣзъ който можемъ да намѣримъ прощение, миръ и сила. — чрѣзъ който можемъ да се качимъ на по-високъ и по-светъ животъ. Чрѣзъ Исуса Христа, и само чрѣзъ Него можемъ да постигнемъ съобщение съ Бога; и Исусъ може да стане за насъ „мъдростъ, освещение и изкупление.“

Може да кажете, че този езикъ е много богословски и мирниши на мистицизмъ. Вие искате да ви се прѣведе въ всѣкидневенъ езикъ, за да се научите тъкмо какъ да станете по-добъръ, по-честитъ и по-полезенъ мъжъ или по-полезна жена, Това е добъръ знакъ, че вие желаете духовното си подобрене; защото себеудобрението е всѣкога проклѣтня. Простото желанне, обаче, нѣма да докара промѣненнието, както нѣма да ме заведе на върха на нѣкоя висока кула, отъ гдѣто да мога да видя хубавото поле, що се простира прѣдъ мене, желанието ми да стигна тамъ. Азъ трѣбва да се кача тамъ, и то като земамъ по една стжпка наведиъжъ.

Единъ видъ—или много видове—грѣхъ е това що ви измжчва. Грѣхътъ възпира всяко напредване. Покаянието не е нѣщо, което трѣбва да се извърши въ началото на християнския животъ, и послѣ да се напустне за всегда. Това не е просто усѣщанне, че сме по-добъръ; то е *по-добро постжвяние*. Сжщо и върата не е единичното дѣло на приемане Христа въ врѣме на нашето къмъ Него обръщанне; то е постоянно прѣбѣждане въ Него, и постоянно облягане съ всичката си тежина на Него, какъ

* Прочутъ Американски проповѣдникъ и богословъ въ XVIII вѣкъ.

то се повѣряваме на всѣко каменно стѣпало на онази кула. Вашиятъ религиозенъ животъ почна, когато вие придобихте първата си побѣда надъ грѣха; вие я придобихте чрѣзъ Христовата помощъ. Вашето приемане Спасителя за помощъ, за прощение, за сила да Му служите, бѣше дѣло на вѣра. Когато Вартимей хвърли дрѣхата си и стана и отиде при Исуса, той даде добро пояснение на това, що вие сторихте, когато станехте добъръ християнинъ, и това, що Христосъ стори нему е пояснение на това, що Той стори вамъ въ врѣме на вашето къмъ Него обръщание.

Това що вие опитахте въ началото на християнския си животъ, до известна степенъ, постоянно трѣбва да се повтаря. Вие почнахте съ рѣшителна стѣпка—стѣпка къмъ Христа. Сега недѣйте бѣлнува за нѣкакъвъ си чудесенъ скокъ или за нѣкакво внезапно издигане на по-високъ животъ. Чувайтъ съмъ нѣкои хора да се молятъ за внезапно напредѣкъ въ светостъта, което ми се е виждало много да прилича на желанието на едно момче да прочете една глава отъ Библията, прѣди да се научи да срича. Просто неопредѣлено желание да станете по-крѣпкъ и по-светъ никога не прилага нито единъ лакатъ на вашия духовенъ растъ. Християнски характеръ се съзизжда както се съзизжда тамъ оная черква—чрѣзъ полагане единъ камѣкъ надъ други. На една планина се качва човекъ, който взема една стѣпка слѣдъ друга нагорѣ по стрѣмното ѣ лице; ако по нѣкога се зема и една стѣпка назадъ, то тогавъ се учимъ на единъ урокъ за слабостъ тъкмо тъй, както вие сте разбрали собственната си слабостъ и нуждата отново да се хваните о Христа. Покаяние и вѣра сж били изходната точка съ васъ; покаяние и вѣра трѣбва да придружаватъ всѣка стѣпка нагорѣ. Вие още не сте дошли до тамъ, гдѣто да нѣмате нужда да казвате: „Боже, бжди милостивъ менѣ грѣшному.“

Приятелю, ако дѣйствително копнѣешъ за истинко нарастване въ благодать, сила и въ ефективна полезность, тогавъ напусни всѣко неопредѣлено желание и схвани това, що единъ проповѣдникъ негръ наричелъ „съсипителнитѣ си грѣхове.“ Тури ножа на онзи лошъ навикъ, прѣди да стане той грозна рана, залови оная прѣнебрѣгната длъжностъ и я изпълни. Една стѣпка наго-

рѣ по стѣлбата зѣ съсѣдътъ ми А—когато той напусна безмѣрната си охота за романи (нѣкои отъ тѣхъ твърдѣ отровни) и се рѣши да се храни съ здрава храна и да се върне на своята Библия. Братъ Б—изхвърли изъ дома си вѣстника, що му се изпращаше всѣка Недѣля заранъ, защото узна, че този вѣстникъ убива Недѣлния въ него духъ. Братъ В—е прѣстаналъ да поставя своя клубъ на мѣстото на своето молитвенно събрание. Братъ Г—който казваше, че слѣдъ една тежка седмична работа ималъ нужда да си поспива малко въ Недѣля слѣдъ цладнѣ, е станалъ съвсѣмъ другъ човекъ отъ какъ е почналъ да работи за Господа въ нашата Мисийска Черква. Г-жа Д—бѣше силно изкушена да купи онази скжпоцѣнна рокля, но си каза, „Не, не, нѣмамъ нужда отъ такава луксозна рокля, до като мръзне отъ студъ отъ нѣмане палто опзи мисионеринъ въ Дакота.“

И така могълъ бихъ да продължавамъ прѣзъ цѣлата азбука и да покажа *земането стѣпки нагорѣ* отъ покорность къмъ гласа на съвѣстъта и за честь на Христа. Недѣй си сѣ инча пулса за да станешъ по-добъръ. По високия животъ се постига чрѣзъ постоянно качене, като правишъ Христа *своя духовна стѣлба*, и като земешъ по една стѣпка. Дръжъ се о стѣлбата; една стѣпка на едната страна или на другата докарва падане. Почти всичкитѣ катастрофи по каченето по Алпитѣ произхождатъ отъ напущане водачитѣ, или отъ ходене по запретени мѣста. Исусъ никога не обѣщава помощъта си освѣнъ по пѣтя на покорностьта. Всѣка изкупена душа е обязана да се стрѣми къмъ най-високия и най-светия и най-плодотворния животъ, що може благодатьта да даде. Ангелитѣ на молитвата ще възлизатъ, и ангелитѣ на благословението ще слизатъ по онази божественна стѣлба, която свързва земята съ небето.

Прагътъ на Тибетъ

Покрай западната граница на Зечуанъ има голѣма частъ земя, която, ако и номинално да се намира въ она провинция, пакъ въ всѣко жизнено отношение е Тибетска земя. Отъ Тахиенлу, пограничния градъ, три мѣсеца пѣтъ отъ Шангай, до Батангъ,

почти направо къмъ западъ, е седемнайсетъ деня пътъ прѣзъ страна, която е нова за мисионерското дѣло.

Страната се владѣе отъ номиналното суверенство на Китай, но Тибетцитѣ сж господари на положението. Срѣднѣото равнище на страната е 12,000 крака, и има много високи проходи и планински вериги. Долинитѣ сж облѣчени съ богата трѣва въ голѣмо изобиліе, и напояватъ се отъ много рѣки и даватъ паща на многочисленни черди, въ които състои богатството на Тибетеца. Голѣма частъ отъ населението живѣе въ тенти (чадѣри), скитнически животъ като онзи на Индийцитѣ въ крайнитѣ западни държави на Сѣверна Америка. Малкото градове и села сж на голѣмина малки и много раздѣлени едни отъ други.

Цѣлата земя е подъ управлението на ламитѣ, които сж събрали всичко, отъ политика до търговия и всички ползи отъ религията въ своитѣ рѣцѣ. Колкото по къмъ западъ отива човекъ, токозъ по-ясно бие въ очи тази контрола. Въ Тахиенлу, Западния Голокъ, Литангъ и Батангъ всички на главния пътъ сж четири центра отъ това влияние, и всѣкой сп има своя ламасария съдържаща въ всичко около 5500 ламы — грамадна пропорция лѣниви, неженени мъже, сравнени съ разпрѣснатитѣ невѣжи хора, около тѣхъ.

Това могѣще братство е великиятъ съхранителъ на прѣдразсѣдъкъ и зли чувства къмъ всички чужденци.

Пѣтътъ за влизането на Евангелието се затваря на прага чрѣзъ силата и влиянието на ламитѣ. Тибетцитѣ като народъ правятъ впечатление съ своята набожностъ. Почитанието къмъ ламитѣ тѣй се е запечатило на народа, щото замаята е голѣмъ храмъ, и всичкитѣ хора сж прѣдадени малко или много на изискванията на своето вѣрую, но въ никой случай не липсва религиозниятъ елементъ. У дома, по пътя, при земае и даване въ обикновенъ разговоръ, или въ какво да е друго нѣщо, молитвенниятъ цилиндъръ, священната формула „онъ мани ме те холъ,“ и броеницата на всѣкадѣ се употребяватъ. Онова мистическо изрѣчение човекъ го размѣсва съ своето изрѣчение, дѣцата го пѣятъ; едва ли е човекъ свободенъ отъ монотонното му повторение. Въ свръзка съ това е липсата отъ индивидуал-

ностъ. Има общо мѣрило, и всички се съобразяватъ съ него — нѣма лична индивидуатива или лично тождество. Всички сж слѣти въ единъ общъ типъ. Липсата отъ разнообразие е поразителна.

Заедно съ всичко това вне виждате нетърпимостъ, но и подозрение къмъ всички, които не се съобразяватъ съ типа. Священническото владичество е фатално за свободата на съвѣстѣта. Невѣжеството е причината на всичко, и ламитѣ държатъ яко затворена вратата на ученнето.

Срѣщу тѣзи мощни сили трѣбва да се подвизава Християнскиятъ работникъ. Физическитѣ мъчности, като разстояние, характеръ на страната, и така нататѣкъ, расовитѣ и социални мъчности, присѣщни на всѣка работа въ чужди страни, но тукъ трайно по усилені — голѣми ако и да сж тѣ, нищожни, обаче, се виждатъ прѣдъ много по-голѣмитѣ прѣпятствия, които се подразбиратъ въ такъво душевно и сърдечно състояние.

Противъ тѣзи тѣй спѣлчени сили сж почнали работа работницитѣ на тѣй нарѣчената Мисия въ Вътрешността на Китай. Тѣ сж се установили въ Тахиенлу, и се стараятъ да проникнатъ въ по-далечнитѣ страни. Има нужда отъ молитва и общение въ съчувствие за мъжетѣ и женитѣ, които въ Божнето име сж прѣдприели евангелизирането на това ново поле. До сега тѣ още стоятъ на прага на Тибетъ.

Санъ Жуанъ. Порто-Рико.

Съединенитѣ Държави на Америка обявиха миналата година война на Испания за да освободятъ островъ Куба, справедливо нарѣченъ „Антилския перлъ“. Вслѣдствие чудеснитѣ успѣхи на Американцитѣ и на морскитѣ имъ побѣди при Сантјаго войната се скоро свърши, и Испания биде принудена, както е извѣстно на читателитѣ ни, да се прости съ колониялнитѣ си владения не само въ Америка но и въ Азиатскитѣ води. Картината на стр. 115 прѣдставлява общъ изгледъ на Санъ Жуанъ, главния градъ на островъ Порто-Рико.

Постоянството Надвива Всичко.

Великиятъ Американски естествоизпитателъ, Одюбонъ, направилъ двѣста рисунки на живи птици, които, като заминалъ за нѣколко мѣсеца по частна работа, той турилъ въ една дървена кутия, и заръчалъ никой да не ги пипа. Прѣдставѣте си удивлението му, когато намѣрилъ при завръщанieto си, че една двойка Норвежки мишки ги изели и направили на късчета, и дори завѣдили и едно малко семейство измежду остатъцитѣ! Утѣснението му било толкозь голѣмо, щото, нѣколко нощи той не можалъ да спи, но той се пакъ заловилъ за работа и направилъ нови рисунки, и вътрѣ въ три години портфейлътъ му пакъ се напълнилъ.

Свѣтътъ е едно огледало, което отражава лицето на всѣкого чловѣка. Намуси му се, и той ще ти се намуси. Сми му се, и той ти става веселъ и добъръ другаръ.

— Природата е направила всѣкого чловѣка съ единъ носъ и собственъ неговъ характеръ. При все това ний, безумни що сме, се стараемъ съ всичкитѣ си сили да подражаваме като маймуни единъ или двама отъ своитѣ съсѣди, чинто идеи не повече ни прилягатъ отколкото тѣхнитѣ панталони.

Четѣте Това Полека и Мислѣте. X

Животътъ ми угоденъ ли е Богу?

Изучвамъ ли всѣкидневнo Библията?

Радвамъ ли се на Християнския си животъ?

Има ли нѣкой, комуто не мога да простя?

Придобилъ ли съмъ нѣкога душа за Христа?

Колко врѣме прѣкарвамъ въ молитва?

Старая ли се да приведа приятелитѣ си при Христа?

Ималъ ли съмъ нѣкога прямъ отговоръ на молитва?

Има ли нѣщо, което не мога да напусна за Христа?

Тъкмо гдѣ правя най-голѣмата си погрѣшка?

Какъ изгледва животътъ ми на тѣзи които не живѣятъ християнски?

Колко нѣща прѣдпочитамъ отъ религиознитѣ си длѣжности?

Свѣтътъ по-добъръ ли или по-лошъ става отъ моето въ него живѣяне?

Правя ли нѣщо, което бихъ осѣдилъ въ други?

Поучителни Изрѣчения.

„По-лесно е да говори чловѣкъ истината отъ колкото да лъже,“ казалъ единъ Американски проповѣдникъ. „Когато пуснете една лъжа трѣбва да се върните на другия денъ за да видите какъ отива тя.“

— Има едно прѣдание между нѣкои Сѣверо-Американски Индийци, че когато единъ чловѣкъ убие единъ неприятелъ, то една частъ отъ силата на онзи неприятелъ влизала въ чловѣка, който го е убилъ. Не е ли истина, че всѣка побѣда надъ грѣха дава на побѣдителя сила за друга битка?

— Надгробниятъ надписъ на паметника на великия Лордъ Лоренсъ въ Вестминстерското Аббатство гласи тѣй: „Той се боеше малко отъ чловѣцитѣ, защото се боеше много отъ Бога.“

— Надъ вратата на една ветха кжща въ Уорикширъ (Англия) се намира хубавиятъ надписъ на Латински: „Hic hospes, in coelo cives“ — „Тукъ гости, на небето граждани.“

Въпроси и Отговори.

Единъ приятелъ изъ Варна ни задава слѣдния въпросъ: —

В. — Бива ли единъ проповѣдникъ да се занимава съ продажба на книги, които нѣматъ нищо общо съ Библията?

О. — Отъ всѣки проповѣдникъ се очаква да се занимава съ разпространението на Библията и на книги и списания съ религиозно-правствено съдържание. Тази работа най-много помага на неговото специално дѣло — духовното просвѣщение на всички, които дохождатъ подъ неговото влияние. Ако единъ проповѣдникъ има нѣкоя книга, — нѣкой учебникъ, да кажемъ, по Аритметика или Алгебра, който учебникъ нѣма нищо общо съ Библията, и той го продаде на единъ свой приятелъ, който има нужда отъ него, то съ това проповѣдникътъ не прави никакво прѣстѣпление. Другъ е въпро-

сътъ, ако единъ проповѣдникъ купи учебници за да ги продава. Това, разбира се, не е негова работа, и ние не вѣрваме да има проповѣдникъ, който да се занимава съ такъва работа, когато има толкова книжарници и книгопродавци въ България.

РАЗНИ.

Разноскиѣ на Папата. — Левъ XIII. се нуждае отъ, 7,000,000 лева годишно за изплащане своитѣ частни капелани и поддържането на дома си въ Ватикана и другагѣ. Кардинали и дипломатически прѣдставители въ странство коштуватъ 500,000 лева; сумата за поддържане на Ватикана възлиза на 2,500,000 лева; милостиня и подаръци на училища и за други благотворителни цѣли 1,300,000 лева, и разни разноски 1,000,000. Ясно е, че каквато и да е простотата и въздържаността на самия Папа, горнитѣ разноски изискватъ събирането на грамадна сума пари, които главно се вадятъ изъ джебчетѣ на сиромаситѣ въ видъ на индулгенции или „Петрови пари“.

Не е ли знаменателенъ фактъ, че капиталътъ на Папата е депозиранъ главно у Рочилдовцитѣ въ Лондонъ, гдѣто казватъ, че и Кралъ Хумбергъ е депозиралъ частното си щастие? Защо Папата не върши банкерска работа съ нѣкоя „вѣрна и възлюблена Католическа страна“, като Австрия, или Франция, или Испания? Ние не се оплакваме; само мислимъ, че той твърдѣ добръ цѣни най-доброто мѣсто — въ столицата на най-„еретическата“ страна на свѣта!

— *Движението противъ Римо-Католицизма* — Това движение продължава да зема бързи крачки. На много мѣста въ Европейския материкъ дълбоко безпокойствие владѣяло въ редоветѣ на долното духовенство въ Франция, и единъ ученъ свещеникъ, Аббатъ Харранъ, ето какъ описва положението въ едно писмо до своя Епископъ, съ което писмо той си дава оставката.

„Не ще Ви се види странно това, дѣто азъ, който съмъ лояленъ, трудолюбивъ и независимъ, напускамъ единъ свѣтъ отъ лицемерие и лѣнност, въ чийто долни редове царува работливост, а въ горнитѣ умразенъ произволъ.“

— Споредъ *Келнскаша Газета*, въ Лихтенвалдската община, всички Римо-Католици, освѣнъ петъ, прѣминали на Евангелската Чер-

ква. И въ Унгария бързо напрѣдва Протестанското движение; само въ една община повече отъ 30 фамилии сѣ се отцѣпили отъ Римъ. И въ Габлонцъ на Реформираната Черква сѣ се присѣденили повече отъ 700 души прѣзъ миналата година. Тѣзи факти трѣба да послужатъ за голѣмо насърдчение на онѣзи, които работятъ за въ полза на Евангелското дѣло въ Европа.

— Единъ повидимому добръ увѣдоменъ списателъ на Английския в. *Daily Chronicle*, който се подписва „Англо-Парижанинъ“, разкрива тайната на Драйфусовата работа по единъ начинъ който ясно доказва, че тази работа е прякъ резултатъ на Езуитски комплотъ, скроенъ съ цѣль да поддържа силата имъ надъ Френското правителство. Отъ врѣмето на поражението имъ въ изборитѣ на 1875, 1877, и 1889 г. тѣзи клерикални узурпатори сѣ измѣнили тактиката си, и сѣ се заловили да добиятъ контрола надъ войската, съ този резултатъ, че отъ 225 генерали, само четири не сѣ се възпитавали въ академии подъ езуитски влияния. Но офицери Протестанти и Евреи сѣ изобщо по добръ възпитани и по-интелегентни и малцина чрѣзъ своето достоинство бѣха сполучили да бждатъ назначени на видни постове въ генералния щабъ. Езуититѣ видѣли опасността и рѣшили да я отстранятъ, като пожервуватъ капитана Драйфуса и терроризиратъ другитѣ. Слѣдъ неимовѣрни комплоти и контра комплоти, истината най-послѣ се изявила, и нека се падѣмъ, че това ще послужи веднѣжъ за всѣкога да сломи силата на клерикалната партия въ Франция.

— За Парижкото изложение на 1900 се е приготвила грамадна каца. Около 150 работници французи изъ Нанси обѣдвали наскоро въ нея. Тази каца коштува 150,000 л.

— Баронеса Лангенау, отъ Виена, пише въ едно писмо до една своя приятелка въ Англия: „Общественното миѣние въ Виена относително въздържателното дѣло е прѣтърпѣло твърдѣ забѣлѣжително промѣнение прѣзъ послѣднитѣ шестъ мѣсеца. До скоро хората се смѣха на идеята да напускатъ бирата и виното, а сега държатъ голѣми събрания въ които се проповѣдва на възтърженни слушатели съвършено въздържане отъ всички опивателни пития. Това се отчасти дължи на единъ редъ сказки, що се държели трима доктори, и тримата съ-

вършенни въздържатели. Ако и да сж били повторени тѣзи сказки 29 и 30 пжти, желанието да ги слушатъ е толкозъ голѣмо, щото сказчицитѣ не могатъ да удовлетворятъ всичкитѣ просители.

НЕКРОЛОГЪ. НЕВѢНКА САБЛЕВА. ✕

Въ Вторникъ, 13-й Юлий часа на 6. 30. слѣдъ пладнѣ прѣдаде Богу духъ въ гр. Шуменъ слѣдъ шестъ мѣсечно боледуване Невѣнка Саблева, най-възрастната дъщеря на Г-нъ и Г-жа Саблеви, членове на Методистката Епископална Черква въ гр. Шуменъ.

Покойната бѣше на петнадесетъ години, свършила третия класъ на Дѣвическата Гимназия. Тя бѣше съвършенно прѣдадена на Господа, посветена всецѣло на Неговото служение. Послѣдната година на живота ѝ се отбѣлѣза съ чудесно процвѣтяване на религиозната ѝ опитностъ „Желая да стана мисионерка“, каза тя на бившия си пастирь, „и да проповѣдвамъ Христа на женитѣ въ България“. И дѣйствително тя почна да върши тази работа по единъ тихъ начинъ между своитѣ другарки въ гр. Шуменъ. Често ги тя посѣщаваше въ домоветѣ имъ и имъ четѣше отъ Евангелието. За голѣма жалость, прѣдраждѣцитѣ на другаркитѣ ѝ сж ги правили често да се кривятъ отъ нея, защото не можали да търпятъ кроткитѣ ѝ изобличения. Тя обаче се необезсърдаваше. Почувствувала бѣше призвание да работи и свидѣтельствува за Христа и не се блеше отъ нищо. Въ молитвеннитѣ и класни събрания тя всѣкога земаше живо участие, и нейнитѣ молитви и свидѣтельства всѣкога бѣха назидателни. Каква усърдна и успѣшна работница щѣше наистина да стане тя! Но Всемиловитиятъ и Всеблагиятъ Създателъ, който прави всичко що е добро за насъ; който показва своята милость къмъ насъ и тсгазъ, когато се вижда да тежи Неговата ржка надъ насъ, благоволи да прибере при Себе Си тази Своя млада работница, която обѣщаваше да стане блѣстяще свѣтило и да върши велико дѣло за Христа. Опечаленитѣ родители на Невѣнка Саблева иматъ

това утѣшение, че милата имъ дъщеря се епрѣселила на небето съ пълна вѣра въ Спасителя, и че ще я видятъ тамъ горѣ прѣдъ славния прѣстолъ, дѣто нѣма болка, нито трудъ и скърбъ, но дѣто всичко е миръ и радостъ и любовь.

Лѣтното Училище въ гр. Ловечъ.

Лѣтното Училище на Проповѣдницитѣ отъ Южна и Сѣверна България се отвори въ Американското Дѣвическо Училище въ гр. Ловечъ, въ Четвъртъкъ на 29-й миналий мѣсець. То ще продължава една седмица. Въ идущия брой ще дадемъ отчетъ за държанитѣ на това училище сказки.

Американско Дѣвическо Училище въ гр. Ловечъ.

Това Училище ще се отвори въ Срѣда, на 25-й Августъ, 6-й Септемврий (н. с.).

Повторителни изпити ще се държатъ отъ 6-й до 9-й Септемврий (н. с.)

Жалающитѣ повече свѣдения да се отнесатъ до Директорката:

Г-ца Кейтъ Б. Блякбърнъ.

КНИЖНИНА.

Въ редакцията се получиха слѣднитѣ списания и вѣстници:

Съачъ, Полумѣсечно иллюстривано списание за економия, земледѣлие и скотоводство. Книжка XX, XXI и XXII. Варна.

Медицински Сборникъ, сп. на Българскитѣ Лѣкари, год. V. Бр. 7 София.

Медицинска Бесѣда, жѣс. популярно списание. Год. V. кн. 10. Видинъ.